Korduma kippuvad küsimused 2.5. meetme „Väikeste põllumajandusettevõtete arendamise investeeringutoetus“ taotlemisel

Kas alustaval taotlejal peab olema varasem põllumajandusalane töökogemus?

Põllumajandusalal alustav taotleja määratletakse eelkõige selle järgi, et ta ei ole varasemalt põllumajandusliku tegevusega tegelenud või on seda teinud väga väikeses mahus (st põllumajanduslik müügitulu peab olema alla 10 000 € seitsme majandusaasta jooksul).

Lisaks muudele nõuetele peab vähemalt üks juhatuse liige olema läbinud nõutud ettevõtlusalase infopäeva või vastama vastava koolituse või hariduse nõudele. Taotleja peab osalema vähemalt 6 akadeemilise tunni pikkusel ettevõtlusalasel infopäeval (täpsema info ja toimumise kuupäevad leiab toetuse pikk.ee lehelt) või läbima 8-tunnise ettevõtlusalase täiendkoolituse äriplaani teemal või omama vastavat haridust/kvalifikatsiooni.

Seega varasem põllumajandusalane töökogemus ei ole põllumajandusalal alustaval taotlejal nõutud. Eelneva töökogemuse eest on võimalik saada hindepunkte.

Kas ettevõte võib olla loodud vahetult enne taotluse esitamist?

Põllumajandusalal alustavaks taotlejaks loetakse isik, kes ei ole tegelenud põllumajandusliku tegevusega FIE-na ega omanud osalust põllumajandusettevõttes kauem kui seitse majandusaastat ning kelle omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu on igal eelnenud majandusaastal olnud alla 10 000 euro.

Ettevõtte võib luua ka vahetult enne taotluse esitamist, kuna määrus ei sätesta ettevõtte tegutsemise minimaalse kestuse nõuet – oluline on, et taotleja vastab põllumajandusalal alustava taotleja tingimustele.

Kas varasemad toetused välistavad põllumajandusalal alustava taotleja taotlemise?

Jah, varasemad toetused võivad teatud juhtudel taotlemise välistada. Põllumajandusalal alustav taotleja ei tohi olla varem saanud järgnevaid toetusi:

- maaelu arengukava meetme 4.1, 6.1 või 6.3 toetust;
- strateegiakava sekkumise KK1 investeeringutoetust.

Samuti ei tohi alustav taotleja olla saanud ega samaaegselt taotleda noore ettevõtja alustamise toetust (sekkumine 7.2).

Kui põllumajandusalal alustav taotleja on varasemalt saanud eespool nimetatud toetusi, siis loetakse, et see toetuse taotleja on põllumajandusliku tegevusega juba alustanud, sest kõik need toetused on suunatud põllumajandusliku tegevuse edendamiseks ja sel juhul on tegemist toetuse taotlejaga, kes on põllumajandusliku tegevusega juba alustanud.

Kuigi käesolevas vastuses käsitletakse põllumajandusalal alustavat taotlejat, kehtib sekkumise KK1 toetusega seotud piirang ka tegutsevatele taotlejatele. Kui tegutsevale taotlejale on KK1 alusel määratud toetus, ei saa talle käesolevat toetust määrata enne, kui KK1 raames toetatavad

tegevused on täielikult ellu viidud. Tegevus loetakse ellu viiduks, kui PRIA on teinud toetuse maksmise otsuse ja viimane toetusosa on välja makstud.

Kas põllumajandusalal tegutseva taotleja müügitulu peab vastama nõuetele mõlemal eelnenud majandusaastal?

Põllumajandusalal tegutseva taotleja müügitulu nõue on täidetud, kui omatoodetud põllumajanduslike toodete müügitulu on 10 000–250 000 eurot kas:

- taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaastal või
- taotluse esitamisele eelnenud teisel majandusaastal.

Seega ei pea põllumajandusalal tegutseva taotleja müügitulu vastama nõuetele mõlemal eelnenud majandusaastal – piisab, kui nõue on täidetud ühel neist.

Millal makstakse toetus välja?

Toetus makstakse välja pärast investeeringu tegemist, kui kulud on tasutud ja PRIA-le on esitatud maksetaotlus koos kuludokumentidega. Maksetaotlusi võib esitada kuni kaheksa ning neid saab esitada ka osaliselt tehtud investeeringu kohta.

Millistel tingimustel on ehitise ehitamine toetatav ja millised on sellega seotud nõuded?

Ehitise ehitamine on toetatav, kui see on vajalik põllumajanduslike toodete tootmiseks, säilitamiseks või esmamüügieelseks ettevalmistamiseks.

Ehitisealune maa peab olema taotleja omandis või sellele peab olema seatud hoonestusõigus vähemalt sihipärase kasutamise perioodi lõpuni. Toetatakse ehitise püstitamist, rajamist, paigaldamist, laiendamist või rekonstrueerimist, kuid mitte ehitise parendamist ega lammutamist.

Rekonstrueerimise all mõistetakse ehitise ümberehitamist ehitusseadustiku tähenduses. Tavapärased parendus- ja remonditööd (nt akende või uste vahetamine) ei ole antud toetuse raames abikõlblik tegevus.

Mitmeotstarbelise hoone puhul on abikõlblik üksnes see osa, mida kasutatakse toetuse eesmärgiga kooskõlas.

Millistel tingimustel on taastuvenergia seadmed ja akusalvestid abikõlblikud ning kas toodetud energiat on lubatud võrku müüa?

Toetust võib taotleda põllumajandusettevõtte omatarbeks taastuvenergia tootmiseks vajaliku ehitise ehitamiseks või materiaalse vara soetamiseks.

Kui toetust taotletakse eelnimetatud ehitise ehitamiseks või materiaalse vara soetamiseks, siis ei tohi investeeringu elluviimise tulemusena saadav energia tootmisvõimsus (kW) kokku juba varem olemasoleva tootmisvõimsusega ületada toetuse saaja aastas maksimaalset tarbitavat energia kogust.

Ainult salvestusseadme soetamine eraldiseisvalt ei ole toetatav. Salvestusseade on toetatav koos omatarbeks taastuvenergia tootmiseks vajaliku ehitise ehitamise või materiaalse vara soetamisega.

Elektrienergia müümine elektrivõrku on lubatud, kui aastas müüdud kogus ei ületa toetuse saaja maksimaalset aastast elektritarbimist. Kuna ettevõtte elektritarbimine ja tootmine ei ole ajaliselt ühtlased, on ajutiselt ülejääva elektrienergia müümine lubatud.

Kas elektrilised põllumajandusmasinad on abikõlblikud?

Elektrilised põllumajandusmasinad on abikõlblikud, kuna toetatakse põllumajanduslike toodete tootmiseks vajalike masinate ja seadmete soetamist. Kui tegemist on mobiilse masinaga, peab see olema kantud võrdlushindade kataloogi.

Kas mitme infopäeva/koolituse läbimine annab põllumajandusalal tegutsevale taotlejale rohkem hindepunkte?

Ühe hindamiskriteeriumi täitmiseks piisab ühe infopäeva/koolituse läbimisest ning mitme infopäeva/koolituse läbimine täiendavaid hindepunkte sama hindamiskriteeriumi eest ei anna.

Põllumajandusalal tegutseval taotlejal on võimalus saada hindepunkte, kui osaletud on vähemalt 4 akadeemilist tundi kestnud põllumajandusalasel infopäeval või koolitusel (1 hindepunkt) ja kui osaletud on vähemalt 4 akadeemilist tundi kestnud keskkonna- ja kliimaeesmärkide teadlikkuse panustaval infopäeval või koolitusel (1 hindepunkt).

Kes peab osalema kohustuslikul ettevõtlusalasel infopäeval põllumajandusalal alustava taotleja puhul?

Põllumajandusalal alustava taotleja puhul:

- FIE puhul peab infopäeval osalema taotleja ise;
- äriühingu puhul peab osalema vähemalt üks juhatuse liige.

Infopäeval osalemine on nõue, mille eesmärk on anda vajalikud teadmised äriplaani koostamiseks ja ettevõtlusega alustamiseks.

Millistesse kindlatesse MTÜ-desse kuulumine annab lisapunkte?

Lisapunkte annab kuulumine tunnustatud tootjaorganisatsiooni, kvaliteedikava rakendavasse tootjarühma, klastrisse, ühisturustusvõrgustikku või mittetulundusühingusse, mille põhikirjaline eesmärk on põllumajandustoodete või toidutootmise valdkonna edendamine.

Kas ühisturustusvõrgustikuna arvestatakse ka Facebooki või OTT-võrgustikke ja kuidas seda tõendada?

Jah, ühisturustusvõrgustikuna võib arvestada ka Facebooki võrgustikke või OTT-võrgustikke, kui tegemist on mitme tootja organiseeritud ja struktureeritud koostööga toodete turustamisel.

Näiteks võib ühisturustusvõrgustikuks olla mitme tootja ühine e-pood, taluturg või nt OTT-võrgustiku Facebook-i leht, kus turustamine toimub koostöös ja kokkulepitud tingimustel. Oluline on, et kõik ühisturustusvõrgustiku tingimused oleksid täidetud.

Ühisturustusvõrgustikku kuulumist tuleb tõendada asjakohaste dokumentide või muu tõendusmaterjaliga, mis kinnitab, et taotleja osaleb mitme tootja organiseeritud ja struktureeritud koostöös toodete turustamisel. Tõendamiseks võib esitada näiteks liikmelisust kinnitava dokumendi või koostöölepingu, kuid sobivaks tõendiks võivad olla ka muud

materjalid, nagu veebikeskkonna (nt OTT-platvormi või sotsiaalmeedia lehe) viide või kuvatõmmis, millest nähtub taotleja toodete turustamine koostöös teiste tootjatega, sealhulgas teave toodete tellimise võimaluse ja tarbijani jõudmise kohta. Samuti võib esitada muu asjakohase tõendusmaterjali, näiteks kirjavahetuse, millest on näha koostöö tegelik toimimine.

Kas ehitusluba peab olema olemas taotluse esitamise ajaks?

Kui tegemist on ehitusloa/ehitusteatise kohustusliku tegevusega, peab ehitise kohta ehitusluba või ehitusteatis ehitisregistrist kättesaadav olema hiljemalt esimese maksetaotluse esitamise ajaks (sõltumata sellest millise tegevuse kohta esimene maksetaotlus esitatakse) ning kasutusluba või kasutusteatis olema ehitisregistrist kättesaadav hiljemalt viimase maksetaotluse esitamise ajaks.

Kuidas tõendada koolitusel või infopäeval osalemist?

Hindamiskriteeriumi täitmist tõendab asjakohane dokument, millest nähtub infopäeval või koolitusel osalemine. Tõendavaks dokumendiks võib olla näiteks koolituse või infopäeva tunnistus või korraldaja kinnitus, millest nähtub osaleja, koolituse sisu ning toimumise aeg ja kestus. Tunnistuse puudumise korral võivad sobivaks tõendiks olla ka muud materjalid, näiteks registreerimist kinnitav teave, koolituse/infopäeva järgselt korraldaja poolt saadetud materjalid või lingid järelvaatamise võimalusega, ekraanipildid või muu dokumentatsioon, mille alusel on võimalik osalemine tuvastada.

PRIA-l on olemas otsetoetustega seotud andmekogud ja registrid, kuid koolitusel ja infopäeval osalemise andmeid neis üldjuhul ei kajastata. Kui taotleja on osalenud kriteeriumile vastaval otsetoetuste (pindala- ja loomatoetuste) kohustuslikul koolitusel, piisab taotluses koolituse pealkirja, lühikirjelduse, toimumise kuupäeva ja kestuse esitamisest ning eraldi tõendusmaterjali osalemise kohta esitada ei ole vaja.

Kuidas toimida, kui müügitulu jäi erandlike tingimuste (nt ilmastik) tõttu saavutamata?

Kui müügitulu jäi saavutamata erandlike asjaolude, näiteks ebasoodsate ilmastikutingimuste tõttu, tuleb see taotluses põhjendada ja tõendada.

Seletuskirja kohaselt arvestatakse müügitulu nõude täitmata jätmist juhul, kui see on tingitud vääramatu jõu, erandlike asjaolude või ebasoodsa sotsiaal-majandusliku olukorra tõttu ning on nõuetekohaselt tõendatud. Selliseid juhtumeid arvestatakse üksnes juhul, kui taotleja vastab ka aktiivse põllumajandustootja nõudele.